

GENOMFÖRANDEPLAN

Västlänkens arbete med mobility management

Stora projekt, Västlänken

Trafikverket, Stora projekt
Kruthusgatan 17
405 33 Göteborg
trafikverket@trafikverket.se
0771-921 921

Dokumenttitel: Västlänkens arbete med mobility management
Författare: Jan-Erik Fallgren.

Dokumentdatum: 2018-01-09

Version: 1.0

Publikationsnummer: 2018:093

Kontaktperson: Jan-Erik Fallgren

Omslagsfoto: Jan-Erik Fallgren

Förord

SYFTE

Denna genomförandeplan syftar till att belysa, förklara och motivera de olika mobility managementåtgärderna som projekt Västlänken och Olskroken planskildhet kommer att arbeta med under projektens framdrift. Dokumentet kommer också översiktligt att beskriva hur de olika åtgärderna kommer att drivas. Föreliggande PM riktar sig främst till aktörer kopplade till Västlänkens entreprenader; det kan vara delprojektledare, byggledare och entreprenörer.

Västlänken kommer att fokusera sina mobility managementåtgärder på att skapa så bra gång-, cykel- och kollektivtrafiklösningar som möjligt förbi och genom de arbetsområden projektet ansvarar för. Fokus kommer således inte att ligga på bearbetning, kampanjer och erbjudanden. Det projektet har rådighet över är de olika trafiklösningarna som erbjuds trafikanterna och därför ligger fokus på att göra de lösningarna så bra som möjligt.

Innehåll

1. BAKGRUND.....	4
2. MOBILITY MANAGEMENT-ÅTGÄRDER.....	6
3. BEVAKNING AV ANDRA AKTÖRERS ÅTGÄRDER.....	9

1. Bakgrund

Trafikverket har i uppdrag att genomföra byggnationen av Västlänken med så små störningar som möjligt för tredje man. Stort fokus ligger på att hitta bra trafiklösningar för främst gående, cyklister, kollektivtrafik och näringslivets transporter. Föreliggande genomförandeplan syftar till hur Projekt Västlänken kommer att arbeta med mobility management inom ramen för sitt uppdrag.

1.1 Begrepp

Mobility management brukar definieras enligt följande:

”Mobility Management (MM) är ett koncept för att främja hållbara transporter och påverka bilanvändningen genom att förändra resenärers attityder och beteenden.”

Projekt Västlänken definierar mobility management på samma sätt, men inkluderar även åtgärder som på kort-, eller medellång, sikt förbättrar möjligheterna för hållbart resande.

Nudging är en metod för att varsamt påverka människors val. Man tvingar inte människor att göra på ett visst sätt, men man ger dem valmöjligheten. På svenska benämns ibland nudging med ”puff”.

Trafikanorningsplaner (TA-planer) är ritningar som entreprenören använder för att hantera trafik vid sina arbetsområden. TA-planerna granskas av Trafikverket och Trafikkontoret i den partsgemensamma gruppen Projektgrupp trafik.

1.2 Ansvar

Projekt Västlänken anser att det finns tre olika ansvariga gällande mobility management-åtgärder.

- Åtgärder som projektet ansvarar för.
- Åtgärder som entreprenören ansvarar för.
- Åtgärder som en annan part ansvarar för. Andra parter kan vara Göteborgs stad eller Västtrafik.

1.3 Styrande dokument

Styrande dokument för mobility management och det kommande arbetet blir i stor utsträckning det regelverk som reglerar hur trafiklösningar och trafikomläggningar ska utformas.

Projekt Västlänken har tagit fram följande styrande dokument som alla beskriver att fokus ska ligga på säker, effektiv och trygg framkomlighet för gång, cykel och kollektivtrafik.

- Arbete i trafikmiljö, TDOK 2016:0472.
- Gång- och cykellösningar vid Västlänken och Olskroken planskildhetsentreprenader, TDOK 2016:0306.
- Tekniskt beskrivning trafik (TB Trafik) för respektive entreprenad alternativt PM trafik under byggtid (gäller för entreprenad Centralen, E02).

1.4 Övriga dokument

- Projekt Västlänkens och Olskroken planskildhets arbete med mobility management.

”Gångtrafik och cykeltrafik ska planeras som separata trafikslag, utifrån trafikslagets egna förutsättningar. Vid konflikter ska gång- och cykeltrafikens behov prioriteras högre än biltrafikens.”

Citat från Gång- och cykellösningar vid Västlänken och Olskroken planskildhetsentreprenader

2. Mobility management-åtgärder

Åtgärderna 2.1 – 2.8 är Trafikverkets ansvar.

Åtgärderna 2.9 – 2.11 är entreprenörens ansvar.

Åtgärderna 2.12 är en annan parts ansvar.

Det ska också påpekas att även om ansvaret till största del vilar på en part är sannolikt ett samarbete mellan de olika parterna en förutsättning för att lyckas med att skapa bra lösningar.

2.1 Cykelreferensgrupp

För att löpande rapporter om fel och brister på aktuella omledningsvägar eller andra cykelstråk i närheten av Västlänkens arbetsområden kommer under hösten 2017 en cykelreferensgrupp att startas.

Deltagarna i gruppen väljs ut enligt vissa kriterier som vilken cykelväg man har och hur ofta man cyklar. Deltagarna ska även cykla året om. Personer som cyklar genom flera av arbetsområdena kommer att väljas ut i första hand.

2.1.1 Åtgärdens genomförande

Cykelreferensgruppen kommer att bestå av mellan 30-50 personer och ledas av Västlänken trafik. Gruppen kommer att ha ett inledande möte (oktober 2017) där Västlänken ger information kring de kommande arbetena och vilka vägar och arbetsområden som Västlänken ansvarar för. Västlänken kommer även framöver att skicka information om kommande arbeten till deltagarna i gruppen. På så sätt blir det tydligt för deltagarna vilka arbeten som Västlänken genomför.

Därefter kommer cyklisterna att få tillgång till en ”direktingång” till projektet dit fel och brister kan rapporteras. Trafikverket kommer, när så är möjligt, att omgående ge entreprenören i uppgift att rätta till felen.

Rapporteringskanalerna kommer att vara e-post och telefon. Anledningen är att det inte finns möjligheter att snabbt bygga upp någon annan rapporteringsinfrastruktur. Trafikverket kan inte heller använda sig av eventuella befintliga mobiltelefonapplikationer då det skulle medföra en tidsfördröjning i rapporteringen som inte kan anses vara godtagbar.

Västlänken trafik kontrollerar löpande inrapporteringen via Outlook och den e-postadress som är kopplad till cykelreferensgruppen, (cykelreferensgrupp@trafikverket.se).

Trafikverket åtar sig att, från och med 1 december 2017, dagligen kontrollera e-postlådan för eventuella felrapporteringar.

Det finns planer från andra projekt att starta liknanden referensgrupper. Om så sker kommer samverkan mellan de olika cykelreferensgrupperna sannolikt krävas för att rätt information ska gå till rätt projekt. Problematiken med många byggprojekt på samma yta förväntas vara störst i Centralenområdet.

2.2 Cykelfilmer

Vid omläggningar kommer de nya omledningarna att filmas och publiceras på Youtube eller liknande kanaler. Filmerna kommer att filmas med en hjälmkamera (eller dylikt) och publiceras i anslutning till de kommande förändringarna av cykelinfrastrukturen.

2.2.1 Åtgärdens genomförande

Exakt hur arbetet kommer att genomföras är ej fastlagt. Eventuellt kommer uppdraget att filma att handlas upp, alternativt kommer Västlänken själva att genomföra arbetet.

2.3 Förbättrad skyltning för gång- och cykeltrafik

För att säkerställa att gående och cyklister ska hitta rätt vid omledningar kommer utökad/förbättrad skyltning att arbetas in vid omledningarna.

Det kan vara så att skyltningen är på plats direkt, men det kan också bli så att skyltning kan kompletteras om så krävs.

2.3.1 Åtgärdens genomförande

Genom att löpande kontrollera omledningar och förbiledningar av gång- och cykeltrafik (och kollektivtrafik) kan brist på skyltar identifieras. Om så är fallet kan det fattas beslut om ytterligare skyltar genom Västlänken trafik och Projektgrupp Trafik¹. Skyltarna kan då till viss del bekostas via mobility managementbudgeten i projektet.

2.4 Snabb uppdatering i NVDB

För att kartverktyg och reseplanerare ska fungera korrekt krävs att den Nationella vägdatabasen (NVDB) uppdateras kontinuerligt vid omledningar och dylikt. Västlänken har som ambition att alla omledningar som ligger i minst 4 veckor ska föras in i NVDB. Västlänken ska också verka för att övriga aktörer ser till att även gång- och cykelomledningar förs in i NVDB.

Då många navigationstjänster använder data från NVDB kommer en snabb uppdatering av NVDB innebära att dessa tjänster visar korrekt färdvärd även under byggtiden.

2.4.1 Åtgärdens genomförande

Genom att vara med i det tidiga planeringsarbetet och strategiska arbetet kring trafiklösningar kan Västlänken trafik snabbt få information om kommande omledningar eller avstängningar och på så sätt delge den informationen till NVDB.

2.5 Nudging i informationsmaterial

Västlänken ska, i samarbete med Göteborgs universitet, genomföra ett forskningsprojekt som ska utvärdera effekterna av nudging i informationsmaterial. Forskningsprojektet kommer att genomföras för entreprenad Haga (E04).

2.5.1 Åtgärdens genomförande

Projektet kommer att skicka ut information med samma primära budskap, men det ena utskicket kommer att utformas på ett något annorlunda sätt. Genom en intervjuundersökning (webb eller telefon) kommer sedan de olika utskickens effekt att studeras.

¹ Projektgrupp Trafik är den gruppen som skriver på trafikordningsplaner och utfärdar starttillstånd för kommande trafiklösningar och omledningar. Gruppen består av representanter från Västlänken trafik, Göteborgs stad trafikkontoret, Västtrafik och Trafik Göteborg.

Tanken är att mäta på vilket sätt nudging kan användas av Trafikverket och av Västlänken för att få en större effekt på våra informationskampanjer.

2.6 Kommunikation – när, var och hur?

Förfina hur kommunikation ska utformas, skickas, till vem den ska spridas och på vilket sätt. Västlänken kommer att delge mycket information, men genom att kunna ge ytterligare information genom mobility management är målsättningen att ännu fler personer ska kunna ta del av den aktuella informationen.

2.6.1 Åtgärdens genomförande

Västlänken trafik delger Västlänken kommunikation uppgifter gällande kommande trafikpåverkande åtgärder för gång, cykel och kollektivtrafik så att rätt information kan sprida.

2.7 Lathund för styrande dokument

Gällande trafik finns ett antal styrande dokument som entreprenörerna måste förhålla sig till. För att förenkla arbetet med TA-planer kommer en lathund för de styrande dokumenten att tas fram. Lathunden ersätter inte de styrande dokumenten, men de listar de viktigaste punkterna som aldrig får glömmas bort vid framtagande av trafiklösning.

Även en lathund för att få starttillstånd och för att få sina trafikplaneringsplaner godkända kommer att tas fram och spridas till delprojektledare, bygglidare och entreprenörer.

2.7.1 Åtgärdens genomförande

Västlänken tar fram lathundar och trycker upp och distribuerar dessa till de olika entreprenaderna.

2.8 Säkerställ och kontrollera lösningar

Västlänken trafik kommer löpande att kontrollera de lösningar som är i drift för att säkerställa att de lever upp till de krav som Projektet ställer. Kontrollerna kommer ibland att annonseras i förväg och i vissa fall oannonserat. Kontrollplanerna kommer att delges bygglidaren och projektledaren för respektive omledning.

2.8.1 Åtgärdens genomförande

Kontroller genomförs enligt ett löpande schema och protokoll delges berörda parter.

2.9 Säkra materialval för omledning av cykeltrafik

När omledningar blir aktuella för cykel är det viktigt att säkerställa att dessa är utformande på ett säkert sätt. Det handlar om att underlaget ska vara bra och säkert; inte bara i torrt väglag utan också vid väta, mörker och vinterväglag.

2.9.1 Åtgärdens genomförande

Västlänken genomför ett forskningsprojekt för att hitta så bra material som möjligt för att på så sätt skapa säkra och trygga omledningar. För att förbättra detta har ett forskningsprojekt initierats och kommer att genomföras under slutet av 2017 och under 2018. Projektet kommer utföras i stort som en litteraturstudie då de ekonomiska ramarna inte räcker för fältstudier genom praktiska tester av olika material.

Det är också viktigt att tillse att belysning placeras på rätt sätt så att cyklisterna kan ta sig fram på ett säkert sätt.

2.10 **Delaktighet i entreprenad**

Västlänken trafik kommer att vara delaktiga i framtagandet av trafiklösningar för de olika entreprenaderna. På så sätt kan Projektets tankar gällande trafiklösningar föras in omgående via Västlänken trafik.

Västlänken trafik ska vara både ett stöd och en styrande funktion gällande trafiklösningar. På så sätt är det centralat att vara delaktiga i entreprenaderna.

2.10.1 **Åtgärdens genomförande**

Deltagande på olika typer av möten och mötesserier. Det kan handla som projekterings- eller produktionsmöten beroende på vad som passar Västlänken trafik och entreprenaderna bäst för att uppnå tillräcklig delaktighet i de respektive entreprenaderna. Ansvaret att bjuda in till rätt mötesserier ligger på entreprenören.

Genom att Projektgrupp trafik godkänner de trafikplaneringsplaner som entreprenörerna ska använda sig av har projektet stor möjlighet att påverka de trafikpåverkande åtgärderna entreprenören ansöker om.

2.11 **Utpekad trafikansvarig i varje entreprenad**

I varje entreprenad ska en trafikansvarig pekats ut. Den personen ska löpande ha kontakter med Västlänken trafik. Genom att ha en utpekad ansvarig person kommer dialogen mellan Västlänken trafik och de olika entreprenaderna att bli effektivare och snabbare.

2.11.1 **Åtgärdens genomförande**

En utpekad trafikansvarig kommer löpande ha kontakt med Västlänken trafik och med Projektgrupp trafik. På det sättet kommer entreprenaderna snabbt få återkoppling och även information kring vilka lösningar som är gångbara och vilka som behöver utvecklas vidare.

2.12 **Mobility managementåtgärder med extern huvudansvarig (en Trafikverket eller entreprenör)**

Utöver åtgärderna listade ovan finns det åtgärder där projektet kan vara delaktiga, men där en annan part måste driva arbetet. Det kan handla om åtgärder som drivs av Göteborgs stad, Västtrafik eller Västra Götalandsregionen eller liknande.

Vilka typer av åtgärder det handlar om styr inte projektet över, men det kan handla om olika typer av samarbeten gällande tillfälliga erbjudanden, framkomlighetsprojekt eller påverkansåtgärder.

3. **Bevakning av andra aktörers åtgärder**

Det är viktigt att Västlänken bevakar andra mobility managementåtgärder som genomförs av andra parter i staden under byggtiden. I Centralenområdet är det många aktörer som verkar på en begränsad geografisk yta och därför måste det säkerställas att de åtgärder Västlänken genomför är kompatibla med andra aktörers åtgärder.

Detta gäller även på andra platser där andra arbetar samtidigt. Det kan handla om allt från husbyggnation eller renovering eller andra infrastrukturåtgärder. Vid Korsvägen finns många stora aktörer och deras åtgärder kan också komma att påverka.

TRAFIKVERKET

Trafikverket, Kruthusgatan 17, 405 33 GÖTEBORG.
Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 010-123 99 97

www.trafikverket.se

11 | Gång- och cykellösningar vid Västlänkens och Olskroken planskildhets entreprenader